

Чернігівська державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
Чернігівський державний педагогічний університет
ім. Т.Г.Шевченка
Чернігівська обласна організація
Всеукраїнської спілки краєзнавців

**Серія “Історики та
краєзнавці Чернігівщини”
Вип.8**

**СЕРГІЙ ОЛЕГОВИЧ
ПАВЛЕНКО**

(Біобібліографічний покажчик)

Чернігів – 2006

ББК 91.9:63

П 12

Сергій Олегович Павленко: (Біобібліогр. покажч.) / Скл.І. Я. Каганова; Відп. за вип. П. В. Грищенко. – Чернігів, 2006. – 30с. – (“Історики та краєзнавці Чернігівщини”; Вип.8).

Редакційна колегія серії

“Історики та краєзнавці Чернігівщини”

О.Б.Коваленко (голова), П.В.Грищенко (заступник голови),
І.Я.Каганова (відповідальний секретар), С.Л.Лаєвський,
Д.М.Никоненко, Л.В.Студьонова

Скл.: І.Я.Каганова

Наук. ред.: О.Б.Коваленко

Відп. за вип. П.В.Грищенко

Ризограф Чернігівської ОУНБ ім.В.Г.Короленка

Тираж 150

ПЕРЕДМОВА

Сергій Олегович Павленко народився 11 вересня 1955 р. у м.Луцьку Волинської області на батьківщині матері, Галини Степанівни Танюк, тоді студентки Уманського сільгоспінституту. Дитинство пройшло у с. Дягові Менського району Чернігівської області, на батьківщині батька, Олега Васильовича Павленка, який після закінчення Уманського сільгоспінституту повернувся з родиною до батьків і почав працювати агрономом, а згодом головою колгоспу ім. Куйбишева.

У 1973 році Сергій Павленко закінчив Дягівську середню школу і відразу вступив на українське відділення філологічного факультету Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка, мріючи стати письменником. Протягом навчання у вузі закінчив спецкурс літературної критики, написав низку оповідань, етюдів. Його дипломна робота про стиль оповідань тоді опального письменника Григора Тютюнника відзначалася аналітичністю, вдумливістю.

З серпня 1978 р. молодий випускник університету працював за направленням вчителем мови та літератури у середній школі с.Горностайполя Чорнобильського району Київської області. У травні 1979 р. його запросили на посаду кореспондента сільгоспвідділу чорнобильської районної газети “Прапор Перемоги”. Звідтоді почалася довголітня журналістська кар’єра С.Павленка. Продовжувалась вона на посаді завідувача відділу листів районної газети “Авангард” Катеринопольського району Черкаської області.

З 1983 року – родина молодого журналіста переїжджає у Бобровицю Чернігівської області, де влада пообіцяла вирішити квартирне питання. Працюючи заступником редактора райгазети “Жовтнева зоря”, С.Павленко у вільний від роботи час продовжує писати оповідання, повісті, п’єси. З друком їх, щоправда, нещастило. Однак журналістські публікації у “Сільських вістях”, обласній пресі були помічені. Сергій Павленко був направлений від України на Всесоюзну нараду молодих публіцистів до Мінська (1987 р.). Останню крапку у письменницьких амбіціях поставив 1987 рік. Тоді, 14 вересня, у центральній газеті “Правда” вийшла стаття С.Павленка “У бумажной паутине”, в якій йшлося про те, що Бобровицький райком КПУ та інші райкоми фактично працюють на “гарний” товстий протокол, займаючись паперотворчістю та плідінням нікому не потрібних постанов, і того ж дня його було призначено редактором обласної молодіжної газети “Комсомольський гарт”. Уся енергія журналіста пішла на перебудову творчого процесу у редакції, зміну формату газети (він став щотижневиком). Досить сказати, що тиражі оновленого “Комсомольського гарту” з 54142 примірників у 1988 р. зросли до 68131 у 1989 р. і 77000 у 1991 р.

Навчаючись заочно в Київському інституті політології та соціального управління, С.Павленко по-іншому прочитав твори В.Леніна і засумнівався у багатьох комуністичних догмах. Перебудова, статті центральної періодики про масштаби репресій, терор під час громадянської війни докорінно змінили його уявлення про минуле. Ознайомлення у 1988-1989 рр. з прихованою правдою про голод 1933 р., сталінські репресії сприяло зародженню у молодого редактора потреби ще глибше дізнатися про справжню історію. Він добивається дозволу в обкомі КПУ на перегляд партійних документів про голод 1933 р. на Чернігівщині. За його завданнями журналісти редакції В.Меркулова, В.Савенок, С.Дзюба, В.Чепурний готують статті про голод, репресії, місця розстрілів невинних селян, вчителів у радянські часи на Чернігівщині. “Комсомольський гарт” друкує повністю “Коротеньку історію Чернігівщини” Дмитра Дорошенка, повість про перебування у сталінському концтаборі репресованого письменника Миколи Адаменка, публікує також розвідки різних авторів про П.Полуботка, С.Петлюру, С.Бандеру, М.Щорса. Можна закинути декому з авторів докір за тенденційність, але на той час вони черпали факти з обмеженого кола джерел. Фактично ці статті, публікації змушували читачів думати, самотійно шукати правду.

У період редагування “Комсомольського гарту” (1987-1991рр.) з’являються перші публікації С.Павленка історичного характеру, зокрема його роздуми довкола спадщини В.Леніна, особи М.Щорса, терору в Україні.

Редактор молодіжки зайняв мужню позицію під час “ковбасної революції” у Чернігові на початку 1990 року. Відразу після події “Комсомольський гарт” вийшов з великим на першій сторінці знімком В.Інютіна, який сфотографував 40-тисячний мітинг чернігівців. Автором тексту та заголовка “Раби німі – раби не ми” був С.Павленко. 20 січня цього ж року він також виступив у щотижневику з великою статтею “Чому я не виступив на пленумі”, у якому піддав критиці обком КПУ.

У березні 1991 року С.Павленко перейшов на роботу у новостворену газету Верховної Ради “Голос України”, у якій його можливості як дослідника, шукача правди, маловідомих сторінок історії України проявилися на повну силу. Працюючи власним кореспондентом парламентського видання, журналіст значне місце у своїй роботі почав приділяти висвітленню “білих плям” історії. Велике враження на нього справила поїздка у Батурин і вивчення матеріалів про загибель колишньої гетьманської столиці. Невдовольнившись поверховими згадками в наявній тоді історичній літературі про трагічну дату 2 листопада 1708 р., дослідник починає детальніше вивчати книгозбірню та матеріали сховища рідкісних книг та документів Чернігівського історичного музею ім. В.Тарновського, бібліотеки Ніжинського університету ім. М.Гоголя, обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Короленка. Згодом освоює фонди Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського, Державної історичної бібліотеки України, Державного історичного архіву України у м.Києві.

Це сприяло глибшому вивченню теми і появі першої розвідки-книги “Загибель Батурина 2 листопада 1708 року”, яка вийшла у 1994 році. Попри певні недоліки викладу, публіцистичність окремих місць, студія все ж уперше дає реальну картину історичної події. Вона цінна також узагальнюючим нарисом про Батурин, розділом “Міф про Мазепу”. В останньому є цінною полеміка автора з відомими істориками М.Костомаровим, Т.Мацьківим, О.Оглоблиним, М.Андрусяком та іншими про те, чи підписував гетьман “зрадницький” договір з польським королем про передачу полякам всієї України та Сіверщини. Докази, надані С.Павленком, аргументовано спростовують хибні твердження, які виникли на основі звернення до непевних джерел.

Розділ “Міф про Мазепу” став базою, основою для подальших шукань С.Павленка про гетьмана. Спираючись в основному на друковані джерела, дослідник знаходить у його біографії чимало нових подробиць, які спростовують наклепи, фальсифікації недоброзичливців, заангажованих істориків.

У 1994 –1996 роках, поряд з пошуком матеріалів про І.Мазепу, С.Павленко багато часу проводить в архіві Чернігівського управління СБУ, Чернігівському обласному архіві, де стає першим читачем справ про підпілля ОУН на Придесенні, опір селян, інтелігенції радянському режимові. Результатом пошуку став цикл статей у “Голосі України” та вихід невеличкої книги “Опозиція на Чернігівщині: 1944 – 1990 рр.” (1995 р.).

Зацікавила дослідника й особистість князя Михайла Чернігівського. Вивчивши літописи, літературу про нього, С.Павленко підготував до друку і видав наукову книгу-розвідку “Князь Михайло Чернігівський та його виклик орді”(1996р.), яка цінна своїми узагальненнями, поясненнями реалій доби та позитивним трактуванням головного героя студії.

У книзі-дослідженні “Міф про Мазепу”, виданій у 1998 році, дослідник у дванадцяти розділах спростовує головні міфи про І.Мазепу, по-новому висвітлює головні події 1687 –1709 років.

У 2003 році вийшла друком книга С.Павленка “Іван Мазепа”, у 30 розділах якої автор знайомить читача з подробицями біографії гетьмана.

Підсумком багаторічного пошуку історика стала монографія “Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники” (2004 р.). Автор уперше ґрунтовно знайомить українського читача з членами команди зверхника України, його наближеними. Книга містить багато важливого фактажу для розуміння причин поразки мазепинців під час повстання за визволення Гетьманщини з-під опіки Москви. На Львівському книжковому форумі у вересні 2004 р. монографія стала призером у науковій групі видань і відзначена Почесним дипломом.

На грант НТША (Наукове Т-во ім.Т.Г.Шевченка (США) написана наступна книга дослідника – “Іван Мазепа як будівничий української культури” (2005р.). І знов вперше С.Павленко ґрунтовно дослідив меценатську діяльність гетьмана, знайшов джерела, які підтверджують його участь у фінансуванні 43 церковних приміщень тієї доби. По-новому висвітлені питання взаємодії І.Мазепи з представниками церковної ієрархії, його активного захисту книговидавництва.

С.Павленко став ініціатором заснування у Чернігові історичного журналу “Сіверянський літопис”. Перший його номер вийшов у лютому 1995 р. Незважаючи на постійний брак коштів, за десять років життя часопису вийшло 66 його номерів. Історичний журнал завдяки зусиллям головного редактора С.Павленка та членів редколегії став авторитетним науковим виданням, статті якого ВАК зараховує при захисті кандидатських та докторських дисертацій. З часу виходу “Сіверянський літопис” опублікував тисячі розвідок, студій. Особливо цінними є його численні публікації документів XVII – XVIII ст. Журнал нині передплачують багато провідних бібліотек світу.

Біобібліографічний покажчик “Сергій Олегович Павленко” продовжує серію “Історики та краєзнавці Чернігівщини” і містить відомості про творчий доробок історика та журналіста, на рахунок якого 150 праць лише історичної тематики. У посібнику дотримано хронологічний характер розміщення літературних джерел у прямій послідовності. Добір матеріалу завершено у грудні 2005 р. Бібліографічний опис здійснено відповідно існуючим державним стандартам та згідно рекомендаціям ЦНБ ім. В.І.Вернадського по складанню та оформленню біобібліографічних покажчиків. Бібліографічні записи проанотовані, якщо в тому була потреба. Посібник супроводжується допоміжним довідковим апаратом, що складається з іменного та географічного покажчиків.

Біобібліографічний покажчик “Сергій Олегович Павленко” розрахований на істориків, викладачів і студентів вузів, бібліотечних і музейних працівників, краєзнавців, дослідників історичної спадщини Чернігівщини.

Праці С.О.Павленка

1978

1. Рец.: СЕЛО зблизька //Дніпро. – 1978. – №1. – С.141 –142. – Рец. на кн.: Григурко І. Далекі села: Роман. – К., 1978. – 287 с.

1982

2. КРАСА людяності народного таланту: Роздуми над романами С.Пушика “Страж-гора” та В.Яворівського “Автопортрет з уяви” //Авангард (сміт Катеринопіль Черкаської обл.). – 1982. – 28 січ.

3. Рец.: ДВА береги багатства //Авангард. –1982. – 13 берез. – Рец. на кн.: Коротич В. Береги океану. – К., 1981. – 485 с.

4. Рец.: ВИХОВУЄ патріотичні почуття //Авангард. – 1982. – 16 жовт. – Рец. на кн.: Масло М. Передчуття весни. – К., 1982. – 65 с.
5. Рец.: ВІЧНА загадка любові //Авангард. –1982. – 12 черв. - Рец. на кн.: Тютюнник Г. Вибрані твори. – К., 1981. – 607 с.
6. Рец.: ТВОРЧЕ зростання //Авангард. –1982. – 12 серп. - Рец. на кн.: Шкляр В. Живиця. – К., 1982. – 239 с.
7. ПРО Черкащину, її людей: Огляд літ. //Авангард. – 1982. – 9 верес.
8. Рец.: НА ДОКУМЕНТАЛЬНІЙ основі //Авангард. – 1982. – 8 жовт. – Рец. на кн.: Самбук Р. Фальшивий талісман.- К.,1982. – 288 с.
9. Рец.: ВІДЧУВАЄТЬСЯ голос сильний //Авангард. –1982. – 15 лип. – Рец. на кн.: Булах Г. Злива. – К., 1982. – 107 с.
10. НОВА пісня Петраківки: Розповідь про село та його людей //Авангард. – 1982. – 28 жовт.
11. ОНОВЛЮЮТЬСЯ села, виростають люди: Розповідь про Вікнине, Радчиху і Грушівку [Катеринопільського р-ну Черкас. обл.] //Авангард. – 1982. – 22 трав.

1983

12. НОВЕ видання про М.М.Філіппова //Авангард. – 1983. – 2 квіт.
Філіппов М.М. (1858-1903) - учений-енциклопедист, письменник, журналіст. Уродженець с.Вікнине Катеринопільського р-ну Черкас. обл.
13. ВИДАТНИЙ критик – наш земляк //Авангард. – 1983. – 19 трав.
М.К. Наєнко – доктор філолог. наук, народився у с. Гуляйполе Катеринопільського р-ну Черкас. обл.

1989

14. РОСТАЛЬНИЙ проти Сталіна //Комс. гарт (Чернігів).-1989. – 1 січ. – С.4.

1990

15. ЧИ БУВ героєм Щорс? //Комс. гарт. –1990. – 6 січ. – С.6.
16. Рец.: “ЩОБ ВІЛЬНІШЕ дихнулось” //Комс. гарт. – 1990. – 24 лют. – С.8. – Рец. на кн.: Ростальний В., Табачник Д. Комсомол України: трагічні сторінки історії. – К.: Знання, 1990. – 47 с.
17. БОЮСЬ кровопролиття: [Передмова до публікації статті С.Мельгунова “Червоний терор на Україні”] //Комс. гарт. – 1990. – 10 листоп. – С.4 – 5.

1991

18. ЩЕ ОДНА печера //Голос України. –1991. – 13 жовт. – С.13.
Про відкриття археологами печери поблизу Антонієвих печер.
19. ВАРФОЛОМІЇВСЬКА ніч у Батурині //Голос України. – 1991. – 4 груд. – С. 13.
20. БАТУРИН – скорботна сльоза України //Десн. правда. – 1991. –14 груд. – С. 3.

1992

21. ТРАГЕДІЯ під Крутами //Голос України. – 1992. – 28 січ.– С.12.
22. ТАЄМНИЦІ середньовічного села //Голос України. – 1992. – 5 лип. – С.8.
Археолог. розкопки поблизу с.Шестовиця Черніг. р-ну.
23. КУЛІ не минали голівоньки наші //Голос України. –1992. – 7 лип. – С.8.
Я.Славутич як учасник укр. партизан. загону “Чернігівська Січ” у 1942-1943 рр.
24. “МИ ВОЮВАЛИ за самостійну Україну” //Гарт. – 1992. – 28 серп. – С.4.
Укр. партизан. загін “Чернігівська Січ”, 1942-1943 рр.

25. БЕЗСМЕРТНЕ місто. Як народ, що створив його: Позавчора Чернігів вступив у свій 1301 рік //Голос України. – 1992. – 22 верес. – С.1, 2.

Співавт.: С.М.Правденко ,В.Д. Туглук .

26. ЧИ БУЛА “Чернігівська Січ”: Повертаючись на надрукованого //Гарт. –1992. – 23 жовт. – С.7.

27. ТИСЯЧОЛІТТЯ єпархії //Голос України. –1992. – 23 жовт. – С.1.

28. НАРЕЧЕНІ господні //Голос України. – 1992. – 28 жовт. – С.13.

Єлецький жіночий монастир в Чернігові.

28а. “СІВЕРЯНСЬКИЙ літопис”: Інтерв’ю напередодні виходу [істор.-краєзн. і просвіт. ж-лу] //Десн. правда. - 1992.- 22 листоп.

29. ПОКАЯННЯ //Голос України. – 1992. – 20 листоп. – С.13.

Розповідь А.Дзябури з Харкова про діяльність ОУН-УПА.

1993

30. МІФ про Мазепу //Літ. Чернігів. – 1993 (1994). – № 1(4). – С. 68 – 78.

31. НА КОГО завзявся Каїн...: 29 січня –75 років з дня трагічного бою під Крутами //За Україну (Чернігів). – 1993. –№2(січ.). – С.2

32. “ЛИСТІВЦІ вони не повірять” //Голос України. – 1993. – 23 квіт. – С.8.

Маловідомі сторінки реалій партизан. життя на Чернігівщині. Доля О.Русанова – ад’ютанта Т.Строкача, який у 1943 році потрапив у полон; використання його імені у німецькій контрпропаганді;

33. ПОЇХАВ батько провідати доньку //Голос України. –1993. –19 жовт. – С. 6.

Збройна боротьба проти рад. влади на Придесенні у 1944-1955 рр.

34. ОПІР режимові //Вісті Борзнянщини (Борзна). – 1993. – 20 жовт. – С.2.

Підпільна молодіжна організація ОУН у Борзні.

35. ОПІР режимові //За Україну. – 1993. –№17 (жовт.).

Чернігівщина у 1944-1950-их рр.

36. МІФ про Мазепу //Голос України. – 1993. – 13 листоп. – С. 6.

1994

37. ЗАГИБЕЛЬ Батурина 2 листопада 1708 року. – Чернігів: РВВ Черніг.облуправління по пресі, 1994. – 152 с.

38. ПЕРЕДНЄ слово //Шкварчук В. Бунт землі. – Чернігів, 1994. – С. 3 – 4.

39. ПЕЧАНСЬКА пам’ять –сльозинка //За Україну . – 1994. – №2 (січ.). – С.3.

Свідчення мешканців с.Печі Борзнян. р-ну, які пам’ятають трагедію під Крутами у січ. 1918 р.

40. ПЕЧАНСЬКА пам’ять –сльозинка //Голос України. – 1994. –5 лют. – С.9.

Свідчення жителя с.Печі Борзнян. р-ну П.Лемещенка про бій під Крутами у січ. 1918 р.

41. ДОСВІД культивуації перекотиполя //Голос України. – 1994. –12 лют. – С.10.

Переселення чернігівців у Крим у 1944 – 1950 та 1970-х рр.

42. “Я КОХАЮ Україну”, – ці слова вперше сказали половці //Голос України. –1994. – 2 квіт. – С.12.

43. “І ВСЯ система комуністична – це система рабська” //Голос України. – 1994. – 15 квіт. – С.16.

Листи, док., виявлені автором у справі П-14537 архіву Черніг. упр. СБУ.

44. “ВИ ТУТ сидите, а під кожним вікном ходять націоналісти” //Голос України. – 1994. – 30 квіт. – С.12.

Виселення чернігівців у Сибір у 1947-1950-х рр.

45. “НИКОГО на світі не любив так”: Фатальне кохання Івана Мазепи //Голос України. – 1994. – 21 трав. – С.12.
46. ПЕТРО I та “народна війна” у 1708 році //Україна – Росія: історія і сьогодення: Матеріали наук.–практ. конф. – Чернігів, 1994. – С.49–50.
47. ІВАН Мазепа і книга //Бібліот. вісник. – 1994. – № 3.– С. 26–28.
Гетьманська бібліотека в Батурині. Просвітницька діяльність Мазепи.
48. ЗЕМЛЯ Довженка //Голос України. – 1994. – 10 верес.– С.9.
49. І МАТІР Божа не змогла спинити: Перші розкопки Батурина //Голос України. –1994. – 25 листоп. – С.4.
50. ПОЛКОВНИК Ніс – патріот чи зрадник //Голос України. – 1994. –1 груд. – С.13.

1995

51. ОПОЗИЦІЯ на Чернігівщині: 1944-1990 рр. – Чернігів: РВВ Черніг. облуправління по пресі, 1995. – 68 с.
52. ЛІТОПИСЕЦЬ рідного краю: [Краєзнавець з Мени Д. П. Калібаба] //Калібаба Д. Відомі діячі культури, науки, політики Придесення. – Чернігів, 1995. – С.3.
53. ЯК “БАНДЕРІВЦІ” тичинівські Піски палили... //Голос України. – 1995. – 11 лют. – С.10.
54. СЕНСАЦІЇ пошуку Драгунова // Голос України. – 1995. – 6 трав. – С. 12.
55. СТАРОДУБСЬКІ козаки //Сіверщина. – 1995. – 18 листоп. – С.3.
56. ЗОЛОТИЙ вік Батурина (1625–1707 рр.) //Сіверян. літопис. – 1995. – № 4. – С. 54–68.
57. БАТУРИН //Літопис Червоної Калини (Львів). –1995.- №7-12. – С.14 –20.
58. БАТУРИНСЬКІ мотиви: [12 легенд] //Сіверян. літопис. –1995. – №6. – С.66 – 73.

1996

59. КНЯЗЬ Михайло Чернігівський та його виклик орді. – Чернігів, 1996. – 80 с.
60. КОЛИ народився князь Михайло Чернігівський //Сіверян. літопис. –1996. – №4. – С.20 – 21.
61. НЕ ПРОСТО Марія, а княжна, княгиня і перша письменниця Київської Русі //Голос України. – 1996. – 8 черв. – С.8.
Дочка черніг. князя Михайла Всеволодовича.
62. ТВОЯ правда, Іване Мазепо! //Голос України. – 1996. – 6 лип. – С. 8.

1997

63. КУЛІ не минали голівоньки наші //Творчість Яра Славутича. – Київ; Едмонтон, 1997. – Кн.2. – С.821 – 822.
64. ГЕТЬМАН Кирило Розумовський – “изменник”–мазепинець? //Голос України. – 1997. – 8 трав. – С.11.
65. НЕ ПРОСТО Марія // Укр. думка (Лондон). –1997. – №37. – С.4.
Дочка черніг. князя Михайла Всеволодовича.
66. ВІД ЛЮБОВІ через вінець – до монастиря //Голос України. – 1998. – 16 трав. – С. 11.
Мотря Кочубей та Іван Мазепа.
67. ДЖЕРЕЛО від Ярила //Голос України. –1997. – 29 серп. – С.5.
Історія цілющого джерела у с.Нові Яриловичі Ріпкин. р-ну.
68. МІФ про хабар І. Мазепи //Сіверян. літопис. – 1997. – № 6. – С. 103–124.
69. АРЕШТ Палія //Голос України. – 1997. – 15 листоп. – С. 8.
Стосунки І.Мазепи та фастівського полковника С.Палія.

1998

70. МІФ про Мазепу. – Чернігів: Сіверян. думка, 1998. – 248 с.

Рец.: Білкун І. Сергій Павленко. Міф про Мазепу //Записки наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1999. – Т.СХХХХVIII. – С.629 – 635.

Квітницький С. Кінець 12 міфів про Івана Мазепу //Молодь України. –1998. – 23 черв. – С.2.

Корбач І. Дванадцять міфів про Мазепу //Дем. Україна.-1998. – 8 жовт. – С.3.

Махінчук М.На віттар істини //Уряд. кур'єр. –1998. –30 черв. – С.3.

Сокирко О. Тринадцятий міф про Мазепу //Український гуманітарний огляд.– К., 2000. – Вип. 2. – С.183 –197.

71. ПЕРША спроба Івана Мазепи порвати з Москвою //Сіверян. літопис. – 1998. – № 1.– С.3–31.

72. ЧЕРНІГІВСЬКИЙ слід у Нижньому Тагілі й Нью-Йорку //Голос України. – 1998. – 14 лют. – С. 14.

73. ВІКІНГИ на Чернігівщині //Голос України. –1998. – 19 верес.– С.8.

74. ОСТЕРСЬКОМУ музею –90! //Голос України. – 1998. – 13 листоп. – С.12.

1999

75. ДЕ ЗЛАГОДА князівська проросла, там пам'ять в подиху століть живе //Чернігів. аргументи і факти. – 1999. – 27 лют. – С.1.

75а. ГЕРБ на ратуші: Візитівки з історії //Голос України. - 1999. - 10 берез. - С.8.

Герби міст Черніг. обл.

76. МРІЯ гетьмана //Голос України. – 1999. – 12 черв. – С. 12.

Істор. нарис, присвячений 360–річчю І. Мазепи .

77. ХОЛМИНСЬКІ поліцаї-бандерівці //Чернігів. аргументи і факти. – 1999. – 24 лип. – С.3.

78. ЕКОНОМІКА партизанської війни //Голос України. – 1999. –30 жовт. – С.6–7.

79. “ТРУБИ трублять Новгород”: Виповнилось 900 років Новгород-Сіверському князівству //Голос України. – 1999. – 4 верес. – С.10.

80. Рец.: Є ЕЛІТА – є держава? //Сіверян. літопис. – 1999. – № 6. – С. 182 – 183. – Рец. на кн.: Кривошея В.Національна еліта Гетьманщини. – К., 1998. – 296 с.

81. МІФ про Мазепу //Літопис Червоної Калини. – 1999. – №7-9. – С.254 –258.

82. ЧИМ Мазепа завинив перед “АИФ” //Голос України. – 1999. – 17 груд. – С. 10.

Співавт.: В.Краснодемський.

Репліка-відповідь на ст. “По делам их узнаете их” у газ. „Аргументы и факты в Украине” (1999, № 47 (нояб.).

2000

83. ВИПУСКНИКИ КМА в оточенні гетьмана Мазепи //Наукові записки. Нац. університет Києво-Могилянська академія. – К., 2000. – Т. 18. – С.42 –44.

84. З МІФІВ про Івана Мазепу //Україна крізь віки: Зб. ст. – К., 2000. – С. 149–176.

85. ЛЕГЕНДА про В. Борковського і відповідність її реаліям, описаним в епітафії на надгробку генерального обозного //Некрополі Чернігівщини: Тези доп. міжнар. наук. конф. – Чернігів, 2000.– С. 26 – 27.

86. ЛІТОПИСОЗНАВСТВО в Україні в 50 –90-х рр.: Анот. огляд матеріалів “Укр. істор. журналу”(1957 –1998) //Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.- К., 2000. – Вип. 3. – С.120–145.

Співавт.: Н. Г. Солонська.

87. МАЗЕПА – не гетьман–державник? //Український гуманітарний огляд. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 218–233.

88. “СІВЕРЯНСЬКИЙ літопис” і його життя //Гарт. - 2000. – 18 лют. – С.12.

89. НЕ ПРОСТО Марія //Гарт. – 2000. –21 берез. – С.13.
Дочка черніг. князя Михайла Всеволодовича. XIIIст.
90. ФОРПОСТ вікінгів під Черніговом //Голос України. -2000. – 8 серп. – С.3.
Міжнар. археолог. експедиція поблизу с.Шестовиці Черніг. р-ну.
91. ЧЕРНІГІВСЬКІ гривни родом з Данії //Голос України.- 2000. – 24 жовт. – С.3.
Археологічна знахідка поблизу х.Гребля Мен. р-ну.
92. КИЇВСЬКИЙ полковник Костянтин Мокієвський //Сіверян. літопис. – 2000. – № 5. – С.136 –138.
93. ЯК ЦАР вішав Мазепу //Голос України. –2000. - 16 листоп. – С.8.
94. ЯК ПЕТРО I вішав Мазепу //Біла хата. – 2000. - 17 листоп. –С.2.

2001

95. НИЖИНСЬКИЙ полковник Іван Обидовський //Сіверян. літопис. – 2001. – № 1. – С. 102–105.
96. ГЕНЕРАЛЬНИЙ суддя Михайло Вуяхевич //Сіверян. літопис. – 2001. – № 2. – С. 139 – 140.
97. АНАФЕМУВАННЯ Мазепи 2001 року? //Голос України. –2001. – 19 трав. – С.7; 22 трав. – С.11.
98. ЗА КОЖНЕ побачення – 10 тисяч червінців?: Як одна газета двічі оббрехала гетьмана Мазепу //Літ. Україна. – 2001. – 21 черв. – С. 8.
Репліка з приводу ст. у газ. “Факты и комментарии”.
99. ІМПІЧМЕНТ Мазепи 1707 року, або чому Василь Кочубей написав донос //Голос України. – 2001. – 23 черв. – С.10; 26 черв.– С.20.
100. Рец.: ТАЄМНИЦІ кобзарського краю //Голос України. –2001. –27 лип. – С.13. – Рец. на кн.: Васюта О. П. Кобзарство та лірництво на Чернігівщині. – Чернігів, 2001. – 64 с.
101. ДУХОВНІ побратими Івана Мазепи //Пам’ять століть. – 2001. – № 6. – С. 34–56.

2002

102. “ДУМА” І. Мазепи та архімандрит Никон //Пам’ятки християнської культури Чернігівщини: Матеріали наук. конф. – Чернігів, 2002. – С. 107–109.
103. ДУХОВНІ сподвижники Івана Мазепи //Духовні святині Чернігівщини. Календар – 2002. – К., 2001. – С.534 –548.
104. ПІСЛЯМОВА //Шкварчук В. На казарменому становищі: (Нариси з історії Чернігівщини довоєнних років). – Чернігів, 2002. – С. 226.
105. СПОДВИЖНИК Мазепи – прилуцький полковник Дмитро Горленко //Літ. Чернігів. – 2002. – № 2. – С. 129–135.
106. І.В. ЛОМИКОВСЬКИЙ – генеральний обозний у команді Мазепи //Сіверян. літопис. – 2002. – № 3. – С.95 – 97.
107. І. СКОРОПАДСЬКИЙ як соратник І. Мазепи //Сіверян. літопис. – 2002. – № 4. – С.91 – 95.
108. СПАЛЕНИЙ архів Мазепи... видано //Сіверян. літопис. – 2002. – № 4. – С. 121–122.
109. ЧЕРНІГІВСЬКИЙ полковник, генеральний обозний Василь Дунін-Борковський //Сіверян. літопис. – 2002. – № 5. – С. 112–120.
110. ОРГАНІЗАЦІЯ імпічменту Мазепи 1707 року //Сіверян. літопис. – 2002. – №6. – С.22 – 31.
111. РОДОВЕ коріння волинських Танюків (Тонюків) за етимологією прізвища //Філологічні студії. – 2002. – №4. – С.107 – 111.

2003

112. ІВАН Мазепа /Під заг. ред. В.А.Смоля.- К.: Видав. дім “Альтернативи”, 2003. – 416 с.: іл.
Рец.: ЖЕЖЕРА В. Між двох прірв //Голос України. – 2004. – 5 лют. – С.19.
113. НЕСПОДІВАНКИ від Мазепи //Голос України. – 2003. – 15 січ. – С.5.
114. ЧЕРНІГІВСЬКИЙ бандерівець дід Степан //Голос України. – 2003. – 12 лют. – С.7.
115. РОДОВІД, закодований у прізвищі. Історичне досє //Голос України. – 2003. – 22 лют. – С.5; 1 берез. – С.7.
- Тюрське походження прізвищ багатьох народних депутатів України.
116. ЧОРНИЙ понеділок //Літ. Чернігів. - 2003. - №1. - С.151-161; Голос України. – 2003. – 1 берез. – С.8.
- Істор. нарис про спалення Корюківки у березні 1943 р.
117. ЖИВЕ на хуторі Ченчики у “схроні” бандерівець дід Степан... //Сіверщина. – 2003. – 14 берез. – С.9.
118. КИРИЛО Розумовський і Батурин: [До 275-річчя з дня народження та 200-річчя з дня смерті гетьмана Кирила Розумовського] //Голос України. – 2003. – 31 трав. – С.4.
119. КИРИЛО Розумовський і Батурин [останні справи экс-гетьмана] //Голос України. – 2003. – 3 черв. – С.22.
120. 295 РОКІВ тому спалено Батурин //Голос України. – 2003. – 3 листоп. – С.19.

2004

121. ГЕТЬМАН Іван Мазепа. Життя заради останньої мрії //Україна – козацька держава. – К., 2004. – С.394–399.
122. ЗАГИБЕЛЬ Батурина //Чернігівщина incognita. – Чернігів, 2004. – С.53–65.
123. ОЛЕКСАНДР Коваленко – науковець, педагог, краєзнавець //Чернігівщина краєзнавча: Календар – 2005. – К., 2004. – С.136–138.
124. ОТОЧЕННЯ гетьмана Мазепи: соратники та прибічники. – К.: Видав. дім “КМ Академія”, 2004. – 602 с.
Рец.: Богуславська А. Початок кінця //Книжник- Review. – 2005. – №8-9. – С.40-41.
- Половець В. Гетьманські урядовці: діяльність в обставинах часу //Сіверян. літопис. – 2005. – №2–3. – С.84–93.
125. ПРЕДСТАВНИКИ таємної та прозорої дипломатії за гетьманства Івана Мазепи (1687 – 1709 рр.) //Україна дипломатична – 2003: Наук. щорічн. – К., 2004. – Вип. 4. – С.638–665.
126. РЕПРЕСОВАНІ у справі повстання 1708 – 1709 рр.: Мазепинці, урядники та члени їх родин //Україна – козацька держава. – К., 2004. – С. 405.
127. ЧОРНИЙ понеділок Корюківки //Чернігівщина incognita. – Чернігів, 2004. – С.111 – 121.
128. ІВАН Мазепа та український абсолютизм //Укр. слово. – 2004. – 17-23 берез. – С.7.
129. ІВАН Мазепа та український абсолютизм //Кримська світлиця (Сімферополь). – 2004. – 26 берез. – С.5.
130. ГЕТЬМАНСЬКИЙ скарб: 365 літ тому народився Іван Мазепа //Голос України. – 2004. – 27 берез. – С.7.
131. ІВАН Мазепа – будівничий Києва //Столиця (Київ).- 2004. – 26 берез. – 1 квіт. – С.24.
132. “БЕЗ ЖАДНОЇ політики, озьмітеся всі за руки”: [До 365-ої річниці з дня народження І.Мазепи] //Уряд. кур’єр.- 2004. – 2 квіт. – С.7-8.
133. ВИРІШАЛЬНИЙ крок, або Обставини та суть підписання угоди між гетьманом І.Мазепою та шведським королем Карлом XII //Історія в школах України. – 2004. – №2. – С.39 – 43.

134. КОБЗАРСЬКИЙ батько Корнієвський //Біла хата. – 2004. – 21 трав. – С.1, 7.
О.С.Корнієвський (21.03.1889 –31.01.1988) – відомий майстер бандур, народжений у Данилівці Менського р-ну.
135. ПОЯСНЕННЯ слів, виразів, власних імен //Лепкий Б. Мазепа: Трилогія: Істор.повіді. – Дрогобич, 2004. – С.527 – 561.
136. КОЗАЦЬКА та старшинська генеалогія: Нові кн. [про полковий устрій Гетьманщини] //Голос України. – 2004. – 2 жовт. – С.5.
137. Рец.: ПЕРША книга-студія про гетьмана І.Виговського //Сіверян. літопис. – 2004. – №4. – С.87. – Рец. на кн.: Мицик Ю. Гетьман Іван Виговський . – К., 2004. – 84 с.
138. КОЗАЦЬКА та старшинська генеалогія //Сіверян. літопис. – 2004. –№5-6. – С.90 – 91.
139. ТАЄМНА місія агента Мазепа Соломона (1689 – 1690 рр.) до Польщі з проханням про допомогу //Визвольний шлях.- 2004. – №10. – С.106 –119.

2005

140. ВИСОЦЬКИЙ Роман – довірник гетьмана І.Мазепа //Видатні діячі Батуринського краю: Матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 230-й річниці з дня народження П.І.Прокоповича. – Ніжин, 2005. – С. 40 – 41.
141. ІВАН Мазепа як будівничий української культури. – К.: Видав. дім “Києво-Могилянська академія”, 2005.– 304 с.
142. Рец.: МАЗЕПА з бородою і без неї //Голос України. – 2005. – 13 січ. – Рец. на кн.: Шендрік Л.К., Янович О.В. Мазепа: Дослідження портретів гетьмана.– Полтава, 2004. – 72 с.
143. ЧИ ЗРАДЖУВАВ І.Мазепа короля Карла? //Голос України. –2005. –22 січ. – С.7.
144. ЧИ ЗРАДЖУВАВ І.Мазепа Карла XII? //Пам’ять століть. – 2005. – №1. – С.90 – 94.
145. ПРАВОБЕРЕЖНІ гетьмани – авантюристи? //Голос України. – 2005. – 8 квіт. – С.13.
146. ПОРТРЕТИ Мазепа: у пошуках істини //Сіверян. літопис. – 2005 – №1. – С.139 – 140.
147. Рец.: СКАРБИ архітектурної спадщини //Голос України. – 2005. – 14 трав. – С.12. – Рец. на кн.: Вечерський В. Пам’ятки архітектури й містобудування Лівобережної України”. – К., 2005. – 586 с.
148. Рец.: „МУЗА Роксоланська” //Голос України. – 2005. – 22 верес. – С.13. – Рец.на кн.: Шевчук В. Муза Роксоланська. – К., 2004. – Т.І – 400с.; Т.ІІ. – 728 с.
149. ПОРТРЕТ І.Мазепа з колекції Бутовичів //Сіверян. літопис. – 2005 – №4–5. – С.63 – 67.
150. Рец.: ПОВЕРНУТА і відкрита Муза Роксоланська //Сіверян. літопис. – 2005. – №6. – С.109 – 110. – Рец.на кн.: Шевчук В. Муза Роксоланська. – К., 2004. – Т.І – 400с.; Т.ІІ. – 728с.

Література про С.О.ПАВЛЕНКА

151. ПАВЛЕНКО Сергій Олегович //Калібаба Д.П. Відомі діячі культури, науки, політики Придесення. – Чернігів, 1995. – С.95.
152. ПРО ПРИСВОЄННЯ почесного звання “Заслужений журналіст України”: Указ Президента України // Голос України. – 1995. –4 січ. – С.2.
Серед відзначених – С.О.Павленко.
153. ВІТАЄМО Сергія Павленка, члена редколегії “Сіверщини” із званням заслуженого журналіста України //Сіверщина. –1995. – 7 січ.– С.1.
154. ІНШОГО не дано /Бесіду з [журналістом С.Павленком] вів В.Леус //Чернігів. вісн. – 1995. – 20 січ. – С.2.
155. ОЛІЙНИК О. Вдале поєднання: Слово про С.О.Павленка //Журналісти Чернігівщини. – Чернігів, 1996. – С.8-10.

156. ПАВЛЕНКО Сергій Олегович //Калібаба Д.П. Відомі діячі культури, науки, політики Чернігівщини. – Чернігів, 1998. – С.169.
157. КВІТНИЦЬКИЙ С. “Тріумф” від медіа-клубу //Молодь України. – 1998. – 22 груд.
158. ЛАУРЕАТИ премії ім.І.Мазепи //Літ. Україна. – 1999. –28 жовт. – С.2.
159. “СІВЕРЯНСЬКИЙ літопис” і його життя /Розмову вів О.Ткаченко //Гарт. –2000. – 18 лютого. – С.12.
160. СОКИРКО О. Дві Клію. З приводу відповіді Сергія Павленка на мою рецензію //Український гуманітарний огляд. – К., 2000. – Вип. 3. – С.234 – 236.
161. ПАВЛЕНКО С.О. //Хто є хто в Чернігівських мас-медіа. – Чернігів, 2001. – С.65.
162. ДЗЮБА С. Журналіст Сергій Павленко – лауреат Міжнародної премії ім.Василя Стуса //Чернігів. вісн . – 2003. – 4 груд. – С.11.
163. СЕРГІЙ Павленко //Чернігівщина краєзнавча: Календар – 2005. – К, 2004. – С.718, 720.
164. СТУДЬОНОВА Л. Журналіст, краєзнавець, видавець //Знаменні і пам’ятні дати по Чернігівській області на 2005 рік. – Чернігів, 2004. – С.49 – 53.
165. ЧЕПУРНИЙ В. Роздуми над книгою Сергія Павленка “Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники” //Літ. Чернігів. – 2004. – №3. – С. 134 – 138.
166. КНИГА – втілення майбутнього: Фінішував XI форум видавців у Львові //Літ. Україна. – 2004. – 23 верес. – С. 2.
- Кн. С. Павленка “Оточення гетьмана Мазепи” одержала перемогу у номінації “Наукова література” на форумі видавців у Львові.
167. СРІБНИЙ ралик – у кишені //Голос України. – 2004. – 13 жовт. – С. 8.
- Кн. С. Павленка “Оточення гетьмана Мазепи” одержала перемогу у номінації “Наукова література” на форумі видавців у Львові.
168. ЗМАК Р. Нове – про Івана Мазепу //Гарт. – 2004. – 23 груд.
169. ПАРХОМЕНКО Л. Черниговский журналист Сергей Павленко – трижды рекордсмен //Чернигов. неделя. – 2004. – 23 дек. – С. 2.
170. “УКРАЇНСЬКИЙ Best”: Міні-енциклопедія книжкового року. – К.: Книжник-Review, 2005. – С.192.
- Книга С.Павленка “Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники” за рейтингом серії “Публікації (біографії) мемуари (до 1921 р.)” зайняла четверте місце.
171. ПОЗНАКОМИМСЯ поближе: Личность [С.Павленко] //Семь дней. – 2005. – 16 февр. – С. 1, 3.
172. ОНИЩЕНКО Н. Усе починалося з Батурина //Слово Просвіти. – 2005. – №22(черв.). – С. 7.
173. ОЛІЙНИК О. Історія не любить білих плям /Інтерв’ю з С.Павленком //Сіверщина. – 2005. – 22 лип. – С.5.
174. ЧЕПУРНИЙ В. Мазепинець: На зап. кор. “Сіверщини” відповідає С. Павленко //Сіверщина. – 2005. –16 верес. – С.5.
175. СЕРГІЄВІ Павленку – 50 //Сіверщина. – 2005. – 16 верес. – С.5.
176. СЕРГІЄВІ Павленку – 50! //Біла хата. – 2005. – 16 верес. – С.7.

Допоміжні покажчики Іменний покажчик

Білкун І. 70
Богуславська А. 124
Булах Г. 9
Васюта О. П. 100
Вечерський В. 147
Виговський І. 137
Висоцький Р. 140
Вуяхевич М. В. 96
Григурко І. 1
Дзюба С. 162
Дзябура А. 29
Довженко О.П. 48
Драгунов 54
Дунін–Борковський В. К. 85, 109
Жежера В. 112
Змак Р. 168
Калібаба Д. П. 52, 151, 156
Карл XII 133, 143, 144
Квітницький С. 70, 157
Коваленко О.Б. 123
Корбач І. 70
Корнієвський О.С. 134
Коротич В. 3
Кочубей В. 99
Кочубей М.В. 66
Краснодемський В. 82
Кривошея В. 80
Лемещенко П. 40
Лепкий Б. 133
Леус В. 154
Ломиковський І. В. 106
Мазепа І.С. 30, 36, 45, 47, 62, 66, 68 - 71, 76, 81, 82, 87, 94 – 103, 105 - 110, 125 – 133, 140 – 144, 146, 149
Мазепа С. 139
Марія, княжна 61, 65, 84
Масло М. 4
Махінчук М. 70
Мельгунов С. 17
Михайло Чернігівський, князь 59, 60, 65
Мицик Ю.137
Мокієвський К. 92
Наєнко М.К. 13
Ніс І. 50
Обидовський І.П. 95
Олійник О. 155, 173

Онищенко Н. 172
Палій С. 69
Пархоменко Л. 169
Петро І 46, 89, 90
Половець В. 124
Правденко С.М. 25
Пушик С. 2
Розумовський К. 64,118, 119
Ростальний В. 14,16
Русанов О. 32
Самбук Р. 8
Скоропадський І. І. 107
Славутич Я. 23, 24, 63
Сокирко О. 70, 160
Солонська Н. Г.86
Сталін 14
Строкач Т. 32
Студьонова Л. В. 164
Табачник Д. 16
Танюки (Тонюки) 111
Ткаченко О. 159
Туглук В. 25
Тютюнник Г. 5
Філіппов М.М. 12
Чепурний В. 165, 174
Шевчук В. 148, 150
Шендрик Л.К.142
Шкварчук В. 38,103
Шкляр В. 6
Щорс М. 15
Яворівський В. 2
Янович О.В.132

Географічний покажчик

Батурин 19, 20, 37, 49, 53, 54, 56 - 58, 118 – 120, 122
Борзна 34
Вікнине 11, 12
Гетьманщина 80, 136
Грушівка 11
Гуляйполе 13
Данилівка Менського р-ну 132
Данія 91
Катеринопіль Черкаської обл. 2
Київ 131
Корюківка 116,127
Крим 41
Крути 21, 31
Львів 166, 167

Мена 52
Москва 71
Нижній Тагіл 72
Новгород-Сіверський 79
Нові Яриловичі Ріпкин. р-ну 67
Нью-Йорк 72
Остер 74
Петраківка 10
Печі Борзнян. р-ну 39, 40
Піски Бобровиц. р-ну 53
Польща 139
Радчиха 11
Сибір 44
Стародуб 52
Харків 29
Холми Корюків. р-ну 77
Ченчики 117
Черкащина 7
Чернігів 25, 28, 90, 91
Чернігвська обл. 75а
Чернігівщина 32, 35, 73, 100, 104
Шестовиця Черніг. р-ну 22, 90